מאן מיט א פרוי / מיידל [אין רוב פעלער אפילו מערערע] צוזאמען אין א פלאץ אליין [אפילו אויף גאר א קורצע צייט], דער איסור גייט אן אויך מיט להבדיל א גוי.

ג. די פוסקים ברענגען פארשידענע פעלער וועו עס גייט נישט אן דער איסור פון יחוד, עס איז ראטזאם צו איבער'שמועס'ן מיט א מורה הוראה איבער די וועג וויאזוי עס איז אויסגעשטעלט די ארבעט-פלאץ און אלע אירע דיטאלן (די פלאץ, סארט ארבעט, צייטן פון די ארבעט, צאל מענטשן אד"ג), ווייל יעדע דיטאל קען טוישן די הלכה (מען דארף נעמען אין קענטענים אז עס איז נישט אלעמאל גלייך די פסק הלכה אין ארבעט'ס-פלאץ וואו מען ארבעט אינאיינעם רעגלמעסיג, צו צייטווייליגע פעלער, נאר עס איז הארבער מיט פארשידענע הלכות).

ד. אין יעדנספאל דארף מען אלעמאל זיין געווארנט נישט צו קומען גאר פרי אדער אהיימגיין גאר שפעט, אויף אן אופן וואס קען צוקומען אז עס בלייבן אינעם ארבעט-פלאץ איין מאן און א פרוי.

איידלקייט אין שפראך אין לבוש

א. ביי פיל ארבעט פלעצער איז מען אויסגעשטעלט צו רעדן און פארברענגען מיט פארשידענע סארט מענטשן, דעריבער דארף מען שטענדיג אויפפאסן אז דאס רעדן זאל זיין אויסגעהאלטן און איידל (סיי די שפראך און סיי די טעמע).

ב. א פרוי וואס ארבעט צווישן מענער דארף זייער אכטונג געבן צו גיין אנגעטוהן צניעות'דיג, איידל, און ספעציעל איינפאך (סיי מיטן קאפ-צודעק און סיי מיטן גאנצן אנטוטעכץ), און אוודאי נישט גיין געקליידעט אויף אן אופן וואס ברענגט אויפמערקזאמקייט, אדער מיט אויפפאלנדע צירונגען אדער פארב אויפן פנים, און נישט אנגעשמעקט מיט פערפיו"ם, וויבאלד די אלע זאכן ברענגען גרויסע מכשולות פאר מענער וואס קומען מיט איר אין פארקער.

ג. א פרוי וואס ארבעט אויף א פלאץ און זי זעהט אז די אַטמאָספער ברענגט פאר איר צו גיין וויניגער צניעות'דיג, איז דאס א סימן אז דאס איז נישט קיין אויסגעהאלטענע פלאץ, און זי זאל פארלאזן דעם ארבעט-פלאץ.

כלליות'דיגע פונקטן

א. מען זאל נישט זיצן א מאן און א פרוי אין איין שטוב אליין (אפילו וועו עס איז אפגעטיילט מיט א וועגטל) אויב ס'איז נישטא דארט נאך ארבעטער'ס. (אפילו אין א פלאץ וואו ס'איז נישט דא קיין חשש פון איסור יחוד).

ב. וועו מען קומט זיך צוזאם צו א מיטינג דארפן זיצן אפגעטיילט און אפגעריקט די מענער פון די פרויען. (עס איז גלייך אז ביי מיטונגען פון מענער מיט פרויען זאל מען נישט געבן קיין עסן).

ג. אויב ס'איז פארהאן אינעם ארבעט-פלאץ איינער וואס היט נישט אפ די גדרי הצניעות צב"ש מיטן רעדן אומאיידל אדער אומיידלע פירונג, איז א חיוב צו פארלאזן דעם פלאץ, און וויסן און גלייבן אז פרנסה קומט פון אויבערשטן.

ד. אויב איז פארהאן א מאן אינעם ארבעט-פלאץ אדער פרוי וואס פרובירט צו בעאיינפלוסן צום שלעכטן אינעם רוחניות שטאנדפונקט, זאל מען פרעגן א רַב צו מען מעג בלייבן ארבעטן דאָרט.

ה. מען טאר נישט ארגאנאזירן אדער זיך באטייליגן אין קיין שום מסיבה, נאר וועו די מענער און די פרויען זענען געצוואונגען אפגעטיילט.

ו. אזוי אויך אויב דער בעל הבית אדער א ארבעטער מאכט א שמחה, און עס איז נישט אויסגעהאלטן געצוואונגען צו לויט די גדרי הצניעות, טאר מען זיך נישט באטייליגן (עצה טובה: אויב עס פעלט אויס, קען מען שיקן עפעס לכבוד די שמחה, ווי צב"ש בלומען / קעיק, און צושרייבן א וואונטש, און זיך אריסדרייען מיט אן אויסרייד פארן זיך נישט באטיילינגן).

ז. דאס זיך האלטן אפגעזונדערט ארבעטער'ס און ארבעטארינ'ס, נעמט אויך אריין, נישט אויפצובויען סיי וואספארא קשר צווישן די צוויי משפחות (צב"ש זיך גיין באזוכן, שפאצירן, אדער אויף וואקאציע אינאיינעם אד"ג.).

אחריות אויף די בעלי בתים

א. עס ליגט א באזונדערע חיוב אויפן בעל הבית פונעם ארבעט-פלאץ צו זיכער מאכן אז מען זאל זיך פירן ביי די ארבעט לויט אלע גדרים וואס מען איז מחויב זיך צו פירן.

ב. עס איז ראטזאם אויסצושמועסן אין אנהייב ביים אויפנעמען די ארבעטערס, די פירונגען וואס אנבאלאנגט די הלכה'דיגע טייל פון די באנעמונג צווישן מענער און פרעמדע פרויען, כדי נישט צו צוקומען שפעטער צו קיין אומאיינגענעמלעכקייטן (עצה טובה: עס איז ראטזאם צו געבן פאר די ארבעטער'ס א קאפי פון די הלכות, צו זיין קלאר דערין און דאס צו קענען האלטן כסדר פאר די אויגן).

ג. עס ליגט א באזונדערע אחריות און חיוב אויפן בעל הבית פונעם ארבעט-פלאץ צו זיכער מאכן אז אלע קאמפיוטערס פון די ארבעט-פלאץ זאלן האבן די בעסטע פילטער, אויף אן אופן אז די ארבעטער'ס זאלן נישט זיין אויסגעשטעלט נכשל צו ווערן מיט ראיות אסורות און אנדערע איסורים (דאס איז אויסער די אחריות פונעם באניצער פונעם קאמפיוטער זעלבסט), און דאס איז גארנישט וויניגער ווי דער חיוב פונעם בעל הבית צו אפהיטן זיינע ארבעטער'ס פון פיזישע און געלטליכע שאדן.

ד. מען דארף אויסשטעלן אז די מענער און פרויען זאלן זיין געצליך אפגעטיילט אין 'באזונדערע שטובער', און אויב מען קען נישט, זאל מען צום וויניגסטנס זיין אפגעטיילט מיט א הויכע וועגטל וואס טיילט אפ געזונג שטארק.

ה. אין אן ארבעט-פלאץ וואו עס איז פארהאן אן עס-זאל, דארף מען איינפירן אז די מענער זאלן עסן אין באזונדערע צייטן פון די פרויען, אדער אין אַן אנדערע שטוב. אזוי אויך אויב עס איז דא א שטוב וואס איז געמאכט צי טרינקן, דארף מען אכטונג געבן אז עס זאל נישט באנוצט ווערן אין די זעלבע צייטן פאר מענער און פרויען. אויך זאל זיין באזונדערע פלעצער וואו אויפצוהענגען די מאנטלען / בעג'ס אד"ג.

ו. עס ליגט א פליכט אויף די בעלי בתים פון די ארבעט פלעצער און געשעפטן, אכטונג צו געבן אז די קליידונג פון די ארבעטארין'ס זאל זיין געצליך אויסגעהאלטן און צניעות'דיג, ווי אויך להבדיל די גוי'אישע ארבעטער'ס / ארבעטארין'ס זאלן גיין אנגעטון געהעריג און נישט אויסגעלאסן.

השי"ת זאל העלפן אז ס'זאל נישט ארויסקומען קיין מכשול פון אונזערע הענט, מיר זאלן קענען אויספירן בשלימות דעם רצון ה' מיט אונזער השתדלות פאר פרנסה, און זוכה זיין צו זהן א ברכה אין אונזער ארבעט, בכבוד, בריוח, ובדרך היתר, ווי מיר בעטן ביי די הייליגע תפילה אין יו"ט בשעת ברכת כהנים 'ותתן לי ולכל נפשות ביתי מזונתינו ופרנסתינו ברוח ולא בצמצום, בהיתר ולא באיסור, בנחת ולא בצער, מתחת ידך הרחבה', אמן כן יהי רצון.

די מקורות און מראי מקומות פון די הלכות זענען ערקלערט אינעם ספר "ושכנתי בתוכם"

אריסגעגעבן דורך

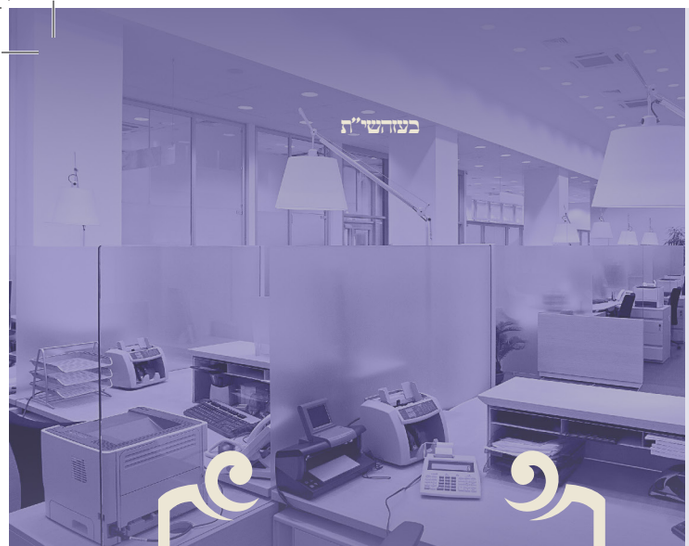
הוצאות ושכנתי בתוכם

שע"י מפעל בריחי שעריך - קרית יואל יצ"ו

פאר הערות, אדער צו באשטעלן רופט:

#15 845-774-4040

זכות השיעורים נתנדב ע"י נדבן חשוב
לזכותו ולזכות משפחתו

בעזהשי"ת

הלכות וראות למעשה

באגלייט מיט פראקטישע ביישפילן

וואס זענען אקטיעל אין ארבעט פלעצער
צווישן מענער אין פרעמדע פרויען

באזירט אויפן ספר

"ושכנתי בתוכם"

גדרי הקדושה בהלכה
מיוסד ע"ד השו"ע והפוסקים
ועפ"י הוראת גדולי פוסקי זמנינו
ובראשם הגאון הגדול
דומ"ץ קרית יואל שליט"א

נתפרסם ע"י

חודש אייר תשפ"ד לפ"ק

רעדן אין באנעמנג

א. א מאן מיט א פרוי מעגן רעדן צווישן זיך אויסשליסליך נאר פון זאכן וואס זענען פארבינדן מיט די ארבעט, און נישט פון אנדערע זאכן, צב"ש וועלטליכע נייעס, וועטער אד"ג.

ב. דאס רעדן פון זאכן וואס באלאנגען יא צום ארבעט דארף זיין אויף אן אופן פון צורייקגעצויגנקייט, און נישט אויף אן אופן פון היימישקייט. (די זעלבע ביים שרייבן אן אימעי"ל אד"ג.).

ג. די באנעמונג און שטימונג ביי די ארבעט-פלאץ דארף זיין מיט אן ערנסטקייט, און אוודאי טאר מען נישט מאכן קיין וועדטלעך אדער ארומלאכן, און נישט ניצן קיין אויסדרוקן וואס קען ברענגען געלעכטער אדער לייכטזיניגקייט. (ספעציעל דארף מען אויפפאסן דערויף ווען מען האנדלט מיט פרעמדע קאסטומער'ס פון די אינדערויסנדע גאס, וואס זענען געוואוינט צו אזעלכע באציאונגען צו בויען ביזנעס פארבינדונגען).

ד. ווען מען רעדט זאל מען ניצן אויסדרוקן וואס טוען צוריקהאלטן פון נאנטקייט, צב"ש מען זאל נישט זאגן 'דו', נאר 'איר' אדער 'אייך'. אזוי אויך זאל מען נישט רעדן מיט א שפראך וואס נעמט אריין ביידע אינאיינעם, צב"ש 'מיר' אדער 'אונז' דארפן דאס ערלעדיגן, נאר מען זאל זאגן 'מען' דארף דאס ערלעדיגן.

ה. מען זאל זיך נישט רופן איינער דעם צווייטן ביים ערשטן נאמען נאר ביי די 'משפחה נאמען' (צב"ש מר. / מרת וויי).

ו. ווען א פרוי רעדט אויפן טעלעפאן מיט א פרעמדן מאן, זאל זי זיך נישט אדענטעפיצירן מיט איר ערשטע נאמען נאר מיט איר משפחה נאמען. אזוי אויך ביים זיך שרייבן (אויף אימעי"ל אד"ג) זאל זי אויסמיידן פון זיך באנוצן מיט איר ערשטע נאמען. (אויך די טעלעפאון-סיסטעם פון די ארבעט-פלאץ זאל נישט מעלדן די עקסטענשנ'ס פון די פרויען מיט די ערשטע נעמען נאר מיט די 'משפחה נעמען' אדער לויט די פאזיציע).

ז. בשעת'ן רעדן זאל מען נישט שטיין נאנט איינער צום צווייטן, נאר אביסל אפגערוקט. עס איז ראוי זיך צו בייגן אביסל די פנים און קוקן זייטיג ווען מען רעדט.

ח. ווען עס קומט אויס פאר א מאן מיט א פרוי צו איבערגיין אינאיינעם לענגערע זאכן, זאל מען פרובירן אויסצומיידן פערזענליכע זיצונגען, נאר עס מסדר זיין וויי וועייט מעגליך טעלעפאניש אדער דורך ביזנעס אימעי"ל. (אזוי אויך מעג דארף עפעס איבערגיין אויפן קאמפיוטער, זאל מען פרובירן וויי וועייט מעגליך עס צי טוהן יעדער אין די אייגענע אפיס און זיך פארבינדן טעלעפאניש און מיטטיילן די סקרינ'ס וועג נויטיג).

ט. ווען א פרוי דארף רעדן צו א מאן, זאל זי זיך האלטן צוריקגעצויגן און נישט קוקן צו אים אין פנים אריין. אזוי אויך זאל זי אכט געבן נישט צו רעדן מיט א העפליכע ציענדע שפראך אדער טאן.

י. אויף יעדנספאל זאל מען אויסמיידן פון זיך צו באניצן מיט טעקס"ט מעסידז"ש, צווישן א מאן און א פרוי.

יא. אפילו געשפרעכן וואס עס פעלט זיך אויס צו דער ארבעט, זאל מען רעדן בלויז אין די באשטימטע ארבעט שעות און אין די ארבעט-פלאץ, אין אנדערע צייטן זאל מען זיך צוריק האלטן פון צו רעדן וויי וועייט מעגליך (אין א נויט-פאַל קען מען עס אביטרגעבן דורך דער טאטע / מאַן).

יב. מען דארף זיין געוואוינט אז דאס גאנצע קאנטאקט זאל בלייבן אויסדריקליך אויף זאכן וואס האבן צו טוהן מיט דער ארבעט דירעקט, און נישט זיין בייהילפיג איינער דעם צווייטן מיט קיין שום 'פריוואטע' טובות אדער הילף. (ווען איינער טראגט זיך אן מיט סיי וועלכע הילף, זאל מען זיך אפזאגן דערפון).

יג. א פרוי דארף שטענדיג אויפפאסן נישט צו פירן קיין פריוואטע געשפרעכן (וואס האט נישט קיין שייכות צו דער ארבעט) אדער ארומלאכן מיט אנדערע פרויען, אין די נאנטע געגנווארט וואו פרעמדע מענער קענען הערן.

באגריסונגען / קאמפלימענטירן

א. מען טאר זיך נישט אינטערסירן איינער פונעם אנדערן איבער די וואויליזיין, און אוודאי טאר מען זיך נישט אויספרעגן פערזענליכע איינצלהייטן פונעם פריוואטע לעבן, צב"ש וויאזוי מען איז צופרידן פון די דירה, וויי אזוי מען האט הנאה געהאט פון די וואקאציע אד"ג, ביי אזעלכע פעלער וואס דאס נאכפרעגן איז נויטיג צו וויסן צוליב די ארבעט, איז מותר צו פרענן וויפיל עס פעלט אויס.

ב. עס זענען דא ארבעט פלעצער וואס איז איינגעפירט אז מענער און פרויען גריסן זיך בכלל נישט איינער דעם אנדערן (אלץ א גדר), און עס איז זייער א גוטער פירונג. ביי די פלעצער וואו מען באגריסט זיך יא, דארף מען זיין געוואוינט זיך נישט צו באגריסן און וואונטשן מיט דעם זעלבן העפליכקייט ווי מען פירט זיך צווישן נאנטע פריינט. אזוי אויך דארף מען זיין געוואוינט אויב עס קומט אויס צו וואונטשטן מזל טוב אד"ג.

ג. וועון מען קומט צוריק צו די ארבעט נאכן פעלן א שטיק צייט, זאל מען אכטונג געבן נישט צו מאכן קיין ספעציעלע העפליכע אויפנאמע - ווי עס איז דער סדר צווישן נאנטע פריינד וואס טרעפן זיך נאך א שטיק צייט.

ד. מען טאר נישט געבן א קאמפלימענט אויף א פערזענליכע אייגנשאפט, צב"ש קאמפלימענטירן ווי געלונגען מען איז אז מען איז א גוטע שרייבערין. אבער מען מעג קאמפלימענטירן - אויב עס פעלט אויס - אויף די ארבעט וואס מען האט געמאכט, צב"ש זאגן 'עס איז זייער גוט געשריבן'. (ווי פארשטענדליך זאל די שפראך זאל זיין געמאסטן און געוואויגן בלויז וויפיל עס פעלט אויס).

ה. מען טאר זיך נישט וואונקען מיט די הענט אדער מיט די אויגן אינעם פארן אנדערן, אויף אן אופן וואס עס איז דער סדר צווישן נאנטע פריינט.

פירונגען וואס קענען ברענגען נאנטשאפט

א. עס איז אסור זיך צו געבן א מתנה סתם אזוי, אדער שיקן משלוח מנות פערזענליך איינער פארן אנדערן.

ב. אין א פאל וואס די מתנה וועט געגעבן פאר די ארבעטארין דורך דער וועייב פונעם בעל הבית גייט נישט אן דער איסור.

ג. וועון דער בעל הבית וויל געבן א מתנה ביי א 'ספעציעלע געלעגנהייט' פאר 'אלע ארבעטער'ס צוגלייך', איז דאס מותר - וויבאלד די מתנה קומט בלויז צוליב דער 'סדר פון די ביזנעס' וועט דאס פארבנכט ווי א חלק פון די געהאלט. עס איז ראוי אז עס זאל זיין קענטיג אז דאס קומט פון די ביזנעס.

ד. א בעל הבית מעג געבן א באנעס פאר אן ארבעטארין צב"ש בעפאר א יו"ט אד"ג, וויבאלד דאס וועט פארעכנט אלץ א חלק פון דעם געהאלט.

ה. אפילו ביי די פעלער וואס עס איז מותר עפ"י הלכה צו געבן א מתנה, דארף מען אכטונג געבן אז מען זאל נישט געבן קיין פערזענליכע מתנה (צב"ש צירונגען אד"ג), און עס נישט איבערגעבן אויף אן אופן וואס ברענגט ארויס פערזענליכע נאנטקייט, און נישט צושרייבן קיין וועדטער וואס קען צוברענגען נאנטקייט אדער אויסרימען א פערזענליכע אייגנשאפט. אויף אן אופן וואס מען שפירט אז דאס געבן א מתנה וועט ברענגען א פערזענליכע נאנטשאפט איז דאס אסור.

ו. א מאן מיט א פרוי טארן זיך נישט אנטראגן פרייווי'ליג צו קויפן א מיטאג אד"ג. איינער פארן אנדערן - אפילו אויב מען קויפט עס נישט אויף די אייגענע קאסט. אזוי אויך טאר א פרוי נישט מכבד זיין א פרעמדן מאן מיט אן עסנווארג וואס זי האט געמאכט אינדערהיים.

ז. א פרוי ארבעטארין טאר נישט סערווירן אן עסנווארג אדער א געטראנק פאר א פרעמדן מאן (בעל הבית / ארבעטער), און א נויט פאל זאל מען עס אראפלייגן אביסל אפגעריקט.

ח. א מאן מיט א פרוי דארפן זיין געוואוינט נישט ארויסצוגיין עסן אינאיינעם אין א רעסטוראנט אד"ג, כדי צו מאכן ביזנעס דיעל'ס אדער מיטונגען.

אנרירן אין איבערגעבן

א. מען דארף האבן א זהירות אין די ארבעט-פלאץ נישט צו קומען אין בארירונג צווישן א מאן מיט א פרעמדע פרוי, דעריבער ביי אלע פעלער ווי עס קען אויסקומען א חשש פון אנרירן ווי צב"ש ביי א שמאלע דורכגאנג אד"ג דארף מען שטארק אכטונג געבן דערויף.

ב. וועון מען דארף אנווייזן איינער פארן צווייטן אויף א געוויסע זאך וואס מען דארף קוקן צוזאמען דערויף, זאל מען זיך האלטן אפגערוקט איינער פון אנדערן אז מען זאל נישט קומען צו קיין בארירונג.

ג. וועון מען דארף עפעס דורכלייענען צוזאמען אויפן קאמפיוטער, זאל מען דאס ארויספרינטן כדי מען זאל דאס קענען דורכלייענען באזונדער, אז מען זאל נישט קומען צו קיין בארירונג, אזוי אויך קען דאס לייענען צוזאמען ברענגען נאנטשאפט.

ד. מען דארף אויסמיידן זיך צו זעצן אינאיינעם א מאן מיט א פרוי ביי איין טישל (דעסק). אויב עס מאכט זיך אמאל אז א מאן זעצט זיך צום טישל, איז ראטזאם אז מען זאל זיך אויפשטעלן פון בענקל, און ערלעדיגן אדער דורכשמועסן וואס מען דארף שטייענדיגערהייט. אלענפאלס, אויב מען קען דאס נישט טאן, זאל מען כאטש זיצן ענגוג ווייט אפגערוקט אז מען זאל נישט קומען צו קיין בארירונג.

ה. וועון מען דארף עפעס איבערגעבן איינער פארן אנדערן, זאל מען אלעמאל אויסמיידן פון איבערגעבן אין די האנט, נאר מען זאל עס אראפלייגן אויפן טיש אד"ג.

ו. עס איז גאר א הארבער איסור זיך צו געבן די האנט, אפילו אויב די כוונה איז בלויז צוליב שליסן א געשעפט. דעריבער אויב עס קומט אויס אז מען האנדלט מיט א נישט אידישע פערזאן, און יענער שטרעקט אויס צו געבן די האנט (הענד-שעי"ק), טאר מען נישט צוריק געבן די האנט. עס איז ראטזאם צו ערקלערן: אז 'ביי אונז ארטאדאקסישע אידן געבט נישט די האנט א מאן פאר א פרעמדע פרוי', (עס איז כדאי דאס אויסצושמועסן בעפאר מען דארף זיך טרעפן כדי צו פארמיידן אומאיינגענעמליכקייטן).

שמירת עינים

א. אויב מען דארף זיך באניצן אין ארבעט-פלאץ מיט א קאמפיוטער וואס האט אינטערנעט, איז א חיוב ארויפצולייגן די בעסטע פילטער וואס בלאקירט אלע פלעצער וואו מען קען נכשל ווערן מיט ראיות אסורות און אנדערע איסורים, און אפילו אויב מען דארף זיך לאזן קאסטן געלט דערויף. (דער חיוב גייט אן פאר מענער און פרויען צוגלייך).

ב. אויב עס מאכט זיך אז עס קומט ארויף א מיאוס'ע בילד (וואס קען זיך מאכן אפילו נאכן לייגן א פילטער), דארף מען תיכף אוועק קוקן און אוועק טראכטן דערפון.

ג. א מאן דארף צו האבן זהירות אין שמירת עינים ביי די ארבעט וואו עס קומט אויס צו ארבעטן אדער האנדלען מיט פרויען, און מען דארף מאכן גדרים וסייגים דערויף כדי נישט נכשל צו ווערן. אזוי אויך דארפן די פרויען זיין געוואוינט נישט צו מכשיל זיין די מענער אין שמירת עינים.

דיני יחוד

א. מען דארף זיין זייער געוואוינט און האבן א שטענדיגע וואכזאמקייט נישט נכשל צו ווערן ביי דער ארבעט-פלאץ מיט די הארבע איסור פון 'יחוד' ח"ו.

ב. דער 'איסור יחוד' באדייט אז עס איז אן איסור אז עס זאל זיך געפונען א